

Česká zemědělská univerzita v Praze

Ústřední komise Biologické olympiády

Biologická olympiáda

55. ročník

školní rok 2020 - 2021

P R O P O Z I C E

Praha, leden 2021

Vážení a milý čtenáři, hned úvodem Vás chceme ujistit, že námi zveřejněné Propozice pro školní rok 2020/2021 jsou termínově i obsahově opraveny v souladu s vývojem koronavirové epidemie. 55. ročník Biologické olympiády je Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy vyhlášen pouze v distanční formě (Věstník MŠMT, ročník LXXVI, sešit 8 prosinec 2020). Má stejné tematické zaměření jako biologická olympiáda ve školním roce 2019/2020, studijní texty pro všechny kategorie zůstávají rovněž v platnosti. Pro 55. ročník jsou vypracovaná nová zadání školních úloh. Začínáme tedy úplně od začátku a na výsledky loňských školních kol nebude brán zřetel.

Tematická zaměření ročníku

Kategorie C a D: Těžký život ve vodě

Kategorie A a B: Nepřátel se nelekejte, na množství nehledte!

Kategorie

- Kategorie D** je určena pro žáky 6. – 7. ročníků základních škol a 1. – 2. ročníků osmiletých gymnázií; probíhá ve školním a okresním (v Praze obvodním) kole, dle rozhodnutí krajské komise v krajském kole.
- Kategorie C** je určena pro žáky 8. – 9. ročníků základních škol, 3. – 4. ročníků osmiletých gymnázií a 1. – 2. ročníků šestiletých gymnázií; probíhá ve školním, okresním (v Praze obvodním) a krajském kole.
- Kategorie B** je určena pro žáky 1. – 2. ročníků čtyřletých středních škol, 3. – 4. ročníků šestiletých gymnázií a 5. – 6. ročníků osmiletých gymnázií; probíhá ve školním a krajském kole.
- Kategorie A** je určena pro žáky 3. – 4. ročníků čtyřletých středních škol, 5. – 6. ročníků šestiletých gymnázií a 7. – 8. ročníků osmiletých gymnázií; probíhá ve školním, krajském a ústředním kole.

Postupová kola a termíny jejich konání

	kategorie A	kategorie B	kategorie C	kategorie D
školní kola	25.3. – 31.3.2021	25.3. – 31.3.2021	25.3. – 31.3.2021	25.3. – 31.3.2021
okresní kola	-----	-----	ZRUŠENA!	ZRUŠENA!
krajská kola	26.4. – 2.5.2021	26.4. – 2.5.2021	26.4. – 2.5.2021	26.4. – 2.5.2021
ústřední kolo	V POLOVINĚ ČERVNA 2021	-----	-----	-----

- Uvedené termíny konání **školních a krajských kol** všech kategorií jsou **závazné**.
- Žáci a studenti soutěží v kategorii, která odpovídá jejich ročníku, případně v kategorii vyšší, ale vždy **pouze v jedné z nich**.
- Soutěžícího není možné zařadit do vyššího soutěžního kola přímo.

Garance soutěžních kol

- Školní kola BiO – jednotlivé školy (ředitel školy a pověřený učitel, případně předmětová komise);
- Krajská kola BiO – příslušné krajské úřady (odborné školství, mládeže a tělovýchovy/sportu), resp. organizace pověřené krajským úřadem, a krajské komise Biologické olympiády, v případě distanční formy příslušná spolu pořádající univerzita, která poskytne své IT prostředí pro realizaci online formy krajského kola;
- Ústřední kolo BiO – Česká zemědělská univerzita v Praze (organizace pověřená MŠMT ČR) a Ústřední komise Biologické olympiády

Doporučení při účasti soutěžících se speciálními vzdělávacími potřebami

Soutěžící jsou povinni svou diagnózu odpovídajícím způsobem doložit. Organizátoři soutěžních kol všech stupňů, resp. hodnotící komise zohlední doloženou diagnózu při řešení soutěžních úloh, resp. poskytnou soutěžícím přiměřeně delší čas pro jejich vypracování. Příslušná komise BiO je oprávněna umožnit účast soutěžících ve speciálním režimu, resp. určit

podmínky jejich účasti v rámci individuální integrace, při zachování regulérnosti a dodržení podmínky jednotnosti soutěže.

Školní kola C a D

Hodnocení vstupního úkolu

Školního kola budou obsahovat test, poznávačku a laboratorní úkol (který bude možné realizovat v domácím prostředí). Test a poznávačka budou formou online testu, laboratorní úloha bude sestavena tak, aby ji soutěžící mohl realizovat doma a výsledek zašle vyučujícímu (garantovi školního kola) e-mailem. Podrobnosti budou zaslány se zadáním školního kola

Klíč pro stanovení pořadí soutěžících

Ze školního kola postupuje pouze vítěz, a to rovnou do krajského kola.

Při rovnosti bodů na více místech rozhoduje vyšší počet bodů v tomto pořadí:

1. test biologických vědomostí,
2. určování přírodnin.

Úkolem jednotlivých organizátorů, resp. krajských komisí BiO je bezprostředně po skončení soutěže, resp. vyhlášení výsledků krajských kol BiO kategorií C a D zaslat kompletní výsledkovou listinu s příslušnými údaji o soutěžících v elektronické podobě Sekretariátu Biologické olympiády.

Krajská kola BiO kategorií A a B

Krajská kola budou zabezpečována ve spolupráci se spolu pořadajícími univerzitami, které poskytnou své IT prostředí pro realizaci online formy soutěžního kola. Podrobnosti k průběhu a registraci krajského kola budou včas před krajským kolem.

Klíč pro stanovení pořadí soutěžících

Při rovnosti bodů na více místech rozhoduje vyšší počet bodů v tomto pořadí:

1. součet úloh praktické části,
2. test všeobecných biologických vědomostí,
3. speciální určování přírodnin.

Úkolem jednotlivých organizátorů, resp. krajských komisí BiO je bezprostředně po skončení soutěže, resp. vyhlášení výsledků krajských kol BiO kategorií A a B vložit kompletní výsledkovou listinu s příslušnými údaji o soutěžících v elektronické podobě na internetový portál Biologické olympiády.

Ústřední kolo BiO

Akce se bude rovněž konat distanční formou v polovině června 2021. Termín bude upřesněn. Počet soutěžících v ústředním kole je 36 a jejich výběr schvaluje a potvrzuje předsednictvo Ústřední komise BiO (PŘÚK BiO), které jmenuje rovněž členy poroty.

Postupový klíč

Soutěžící jsou vybíráni na základě výsledků krajských kol BiO následovně:

- Z každého kraje postupují přímo vždy dva soutěžící s nejvyšším celkovým počtem bodů v krajském kole. Při **rovnosti bodů** na více místech **rozhoduje vyšší počet bodů** v tomto pořadí:
 1. součet úloh praktické části
 2. test všeobecných biologických vědomostí
 3. speciální určování přírodnin
- Dalších osm soutěžících bude vybráno podle nejvyššího dosaženého počtu bodů v krajském kole v rámci celé republiky, přičemž z každého kraje mohou postoupit max. další dva soutěžící. Tyto na základě krajských výsledkových listin vybere PŘÚK BiO. Při **rovnosti bodů** na více místech **rozhoduje vyšší počet bodů** v tomto pořadí:
 1. součet úloh praktické části
 2. test všeobecných biologických vědomostí
 3. speciální určování přírodnin.

(Viz dále: Materiály a soutěžní úlohy – Struktura a zaměření soutěžních úloh, str. 4)

Odborná soustředění

Přípravné výběrové soustředění před Mezinárodní biologickou olympiádou

Soustředění proběhne pravděpodobně distančně a zúčastní se ho řešitelé ústředního kola BiO, kteří obsadili 1. – 12. místo a zároveň splňují věkovou hranici stanovenou pro účast v Mezinárodní biologické olympiádě.

Termín soustředění: bude upřesněn

Změna termínu vyhrazena!

Soustředění připravuje Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova.

Letní odborné soustředění Biologické olympiády

Soustředění je určeno pro nejúspěšnější účastníky krajských kol BiO všech kategorií.

LOS BiO: plánováno v prezenční formě na červenec 2021

LOS BiO II: plánováno v prezenční formě na červenec 2021

Změna termínu vyhrazena! Veškeré další informace týkající se organizačního zajištění, místa konání, včetně postupového klíče budou upřesněny, resp. vyhlášeny.

Mezinárodní soutěže**32. mezinárodní biologická olympiáda (MBO)**

32. ročník MBO byl připravován v portugalském Lisabonu. Z důvodu epidemie Covid – 19 organizátoři přistoupili k realizaci náhradní distanční formou - **Challenge 2021 A Substitute for the 32nd IBO in Lisbon, Portugal**

Termín a místo konání: 19. 7. - 22. 7. 2021; soutěž je určena pro soutěžící BiO kategorie A. Virtuální náhradní soutěž začne v každé zemi ve stejnou hodinu přizpůsobenou jejich časovému pásmu.

18. přírodovědná olympiáda zemí Evropské Unie

European Union Science Olympiad (EUSO)

Termín a místo konání: 8.5. – 15.5.2021, Szeged, Maďarsko; www.euso.eu.

Materiály a soutěžní úlohy**Systém distribuce**

Ve školním roce 2020-2021 bude z rozhodnutí ÚK BiO převážná většina materiálů BiO, včetně soutěžních úloh všech kategorií a kol, k dispozici výhradně v elektronické podobě. K distribuci budou sloužit webové stránky BiO a elektronická pošta. Materiály podléhající utajení budou zpřístupněny:

- pro školní kola tajemníkům krajských komisí BiO, pověřeným pracovníkům krajských úřadů (odborníky školství, mládeže a tělovýchovy/sportu), případně prostřednictvím organizace pověřené krajským úřadem;
- pro krajská kola budou zpřístupněny soutěžícím v den konání krajského kola v prostředí spolu pořádající univerzity.

Pro soutěžící a organizátory jednotlivých kol BiO vydává Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU) ve spolupráci s Ústřední komisí Biologické olympiády pro tento ročník následující materiály:

Kategorie A a B

1. Harmonogram činností učitele v rámci organizace školních kol BiO
2. Přípravný text BiO pro kategorie A a B
 - v PDF formátu již uveřejněn na webových stránkách BiO od září 2019 a v tištěné podobě již distribuován v říjnu 2019
3. Seznam pro určování přírodnin
 - v PDF formátu uveřejněn na webových stránkách BiO
4. Zadání soutěžních úloh, autorská řešení a pokyny pro organizátory školních kol BiO kategorie A a B
 - zpřístupněny pověřeným pracovníkům v březnu 2021
5. Zadání soutěžních úloh krajských kol BiO kategorie A a B
 - zpřístupněna přímo soutěžícím v prostředí spolu pořádající univerzity v den a stanovenou hodinu konání krajského kola po předchozím přihlášení se přes vygenerované heslo;

Kategorie C a D

1. Harmonogram činností učitele v rámci organizace školních kol BiO
2. Studijní text, seznam přírodnin pro teoretickou a praktickou část a zadání vstupních úkolů,
 - Již uveřejněny na webových stránkách BiO od září 2019
3. Zadání soutěžních úloh, autorská řešení a pokyny pro organizátory školních kol BiO kategorie C a D
 - zpřístupněny pověřeným pracovníkům
4. Zadání soutěžních úloh, autorská řešení krajských kol BiO kategorie C a D
 - zpřístupněna přímo soutěžícím v prostředí spolu pořádající univerzity v den a stanovenou hodinu konání krajského kola po předchozím přihlášení se přes vygenerované heslo.

Struktura a zaměření soutěžních úloh

Každé kolo BiO zahrnuje:

- **test biologických vědomostí** – v kategoriích A a B test z celého rozsahu středoškolské biologie, v kategoriích C a D test podle tematického zaměření ročníku;

- **úlohy praktické části** – aplikace teoretických vědomostí, předpokládá se osvojení základních dovedností (mikroskopování, práce s preparační lupou, příprava nativních preparátů apod.), v kole ústředním přistupuje rovněž úloha terénní;
- **určování přírodnin** – základem pro výběr objektů pro kategorie A a B je aktualizovaná verze seznamu pro určování přírodnin, která je dostupná na webových stránkách BiO. Součástí krajských kol a ústředního kola je i tzv. **speciální určování přírodnin**. Postup provedení a hodnocení této části je uveden v pokynech pro organizátory školních a krajských kol kategorií A a B. Pro kategorie C a D je seznam organismů pro teoretickou a praktickou část uveřejněn v materiálech na webových stránkách BiO.

Soutěžní úlohy BiO všech kol a kategorií podléhají utajení. Se zněním úloh se soutěžící seznamují bezprostředně před jejich vlastním řešením. Utajení soutěžních textů je nezbytnou podmínkou zajištění regulérnosti soutěže, za což zodpovídá organizátor příslušného kola.

Organizace podílející se na zajištění soutěže nejsou oprávněny publikovat soutěžní úlohy BiO na svých webových stránkách, a to ani po skončení příslušného soutěžního kola, a nejsou oprávněny distribuovat materiály jinak, než je uvedeno v propozicích a pokynech.

Program Excellence Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy

Od školního roku 2020/2021 MŠMT program Excellence zrušilo.

Hodnocení ročníku

Neprodleně po skončení soutěžního ročníku poskytnou krajské komise Sekretariátu BiO příslušné statistické údaje nezbytné pro zpracování hodnocení 55. ročníku dle požadavků MŠMT, včetně počtu škol zapojených do soutěže v daném regionu.

Režim všech akcí Biologické olympiády se podřizuje věku nejmladšího řádně zapsaného účastníka, resp. soutěžícího.

Závazné dokumenty týkající se organizace Biologické olympiády:

- Vyhláška č. 55/2005 Sb., o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání
- Organizační řád Biologické olympiády
- Prováděcí, jednací a volební řád Biologické olympiády
- Propozice 55. ročníku Biologické olympiády
- případně další dle rozhodnutí ÚK BiO

Podrobné informace o soutěži jsou k dispozici na: www.biologickaolympiada.cz

Kontakt

Mgr. Jiří Matušek
tajemník ÚK BiO
Sekretariát Biologické olympiády
Česká zemědělská univerzita v Praze
Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 – Suchbátka
telefon: +420 725 483 557
e-mail: sekretariatbio@rektorat.czu.cz
www.czu.cz

doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc. v. r.
zmocněnec ČZU pro BiO